

Sugeskrivaren Olav Redal frå Vevring.

Døma på hans arbeid frå m.a.

"En norsk bygds historie" og Søndfjordlaget ca 1916 m.fl..

Kopiert direkte frå originaldokumenta som er mottekne frå Erik og Dorie Redal.
Tusen takk til dei for den generøse gåva som er delvis skriven både på engelsk og norsk.

Redigert av Sigmund Svoen

Olav Redal er født i Vevring, Søndfjord, 4de november 1882, av foreldrene Ineob Anderson og Guro Olsdatter og utvandret 1907 til Sjælland. Etter et opphold på tre år kom han hit i 1911. Han oppholdt seg ved Hendrum, Minn., Stens-
ton, N. Dak., Gontis, N. Dak., Crookston, Minn., og Moor-
head, Minn., hvor han gjennemgikk et kursus ved Concordia
College. Gjennemgikk to års fortsettelsescole i Norge, samt
1 års høiessole. Etter ankomsten til Amerika holdt norrø-
iske og drevet farmarbeide. Sogascriber i Søndfjordlaget
siden 1912. Skriftefar av nærværende settlemerhjistorie. Dri-
ver nu bøkeri i Stanley, N. Dak. Gefretør i Bifing loge 177,
Stanley og en av skjifterne.

oooooooooooooooOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

Preface

It is my firm belief that the information I have gathered and now give out about the Northmen in northern Bottineau County will sometime become of great value.

Granted my work is simple and maybe dull and monotonous. Nevertheless for future generations my work will be of much information and of much interest. What is lacking in this book I shall correct when I later write up a Norwegian Settlements History Number II, in which other Norwegian parts of the county will be taken up, for consideration. It will depend on with what success the first book will receive to determine if the second will be started.

I am one of those who is satisfied with very little in this world, but a little support I must have, if I am to continue. If I don't get support this book will then be the beginning and the end of my historic writing career. Others who are bigger idealists than I will have to continue.

Herewith I dedicate this book to the coming generations with a prayer that they may never forget the old settlers.

OLAV REDAL

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

Førord.

Det er min uroffelige tro at de oplysninger jeg har samlet og nu utgir om nordmændene i nordre Bottineau County engang vil bli av stor værdi. Å være at mit arbeide er lifetil og kanskje ensformig. For de kommende generationer vil mit arbeide bli til stor oplysning og av megen interesse. Hvad som er mangelfuldt ved nærværende bok skal jeg rette paa når jeg ved en senere anledning utgir en Norske bygds historie nr. II, hvor andre norske jøros i Countyet vil bli behandlet. Et andet bindes utgivelse kommer dog til å bero paa den mottagelsje nærværende binda joar.

Jeg er av dem som fan usies med ganske litet i verden, men litt støtte maa ogsaa jeg ha skal jeg fortsette. Joar jeg ikke det, blir denne bok begyndelsen og enden paa min historiske forfatterbane. Andre som er sjørre idealister end jeg joar da fortsette.

Hermmed overlater jeg boken til den oppvoksende slekt i den norske bygden i Bottineau County med bøn om at de aldri glemmer de gamle nybyggere.

Olav Nedal.

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

Fra sagaskriveren

Mit arbeide skulde være at skrive "Syndfjordinga saga". Skulde jeg kunne gjøре det, maatte jeg være saa velstaaende, at jeg kunde reise rundt om i det ganske land hver eneste vinter "skrive op" og ansætte medhjælpere. Det er jeg altsaa ikke og maa jeg derfor være fornøjet med hvad der kan utrettes pr. post. De 4 hefter jeg har samlet om utvandrede søndfjordinger er et resultat av korrespondance og interesserte venners hjælp.

Søndfjordlagets maal er foruten meget andet godt, ogsaa at samle "vor historie" i en bok. For at naa dette maal, maa der arbeide til, pengehjælp og skrivehjælp.

Det er bra nok dette, at vi sender hjembygden mindegaver, Gud velsigne alle glade givere, men vi bør ikke derfor glemme de gammels saga, vi bør ikke glemme at de fortjener hæder, selv om de hviler i graven.

Vi bør ikke glemme, at slekter kommer like i hælene paa os, som ogsaa maa faa anledning til at "hædre far og mor", og det kan de alene gjøre naar de kjender dem. Det er vor pligt at hjælpe efterslechten til dette kjendskap.

Det er ikke nok med at vi fører regnskap over husdyrene vore for at finde ut hvilken ko det lønner sig at holde paa baasen. Vi maa ogsaa føre regnskap over alle—søndfjordinger for at se hvem som lever slik, at de faar en plads i "vor saga", som lever slik at deres saga blir en hæder for barna, for kommende slekter.

Jeg er f. t. regnskapsfører. Men for at faa hovedboken i orden trænger jeg hjælp. Jeg har en mængde navne, men der mangler oplysninger. Ta f. eks. listen over utvandrede fra Jølster. Læs den over og send mig eller prof. Nydahl de oplysninger du maatte sitte inde med om nogen av disse. Og glem saa ikke dig selv. Skriv til sagaskriveren og fortæl om dig selv, om dine forældre, om dine venner og naboer. Og sig med det samme at du ønsker "Søndfjordboken" naar den engang blir færdig.

Den blir ikke færdig før du gjør dette. Det er ikke min men din saga som skal skrives.

La mig høre fra riktig mange av eder. Jeg skal nok besvare alle breve og spørge om det alt som trænges. Skriv nogen ord nu. Glem ikke sagaskriveren.

Olav Redal.

Stanley, N. Dak., mai 1916.

Kjelde: Sunnfjordsaga, Hefte 4, Minneapolis 1916

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

Sitat fra "En Norsk bygds historie"

13

sit folk, burde man også ha mot til at holde det fjerde bud på den rette måte, baade i det ene og det andet.

Tro ikke at det gamle norske farers og mors navn vil stå hindrende i veien for din guds fremtid her i landet. Knute Nesson er kommet her langt som en frammedsjødt kan komme, selv om han er opkaldt efter en eller anden Bosse-Knut. Asle Grønna har også fått „manseen“ at stabe navnet sitt rett. Og mange flere. Da, jeg vil påpeke, at de som hædrer far og mor på den måte, at de lar deres navne gå over på etter-slektens, vil komme sig lengere frem i verden, end de som forsøker og fortørner sine forældre også i denne retning.

Vil vi se på dem som står som førere i det firselige, politiske eller litterære liv i Norge i Amerika vil vi sikkert finde, at det er etterkommere av slike som hædrer far og mor — og slike som selv gjør det.

* * *

Øste har jeg i samtale med de gamle pionerer fått det indtrykk, at disse føregangsmænd som har brukt veien for kommende slekter, som har været med at bygge landet, synes at de ikke har vært med på noe det er at snakke om og langt mindre styrke om. At ha slike tanker kan være bra nok. Det er besedenhet iallefald. Men det er ikke min tanke i denne settelmentshistorie at ville fremheve nogen enkelt mand og sige: „Du er en framstaa bra far med guld og godt og meget land.“ Nei, her har den fattige og den rike like stor ret til omtale, og de skal få den. Alle som de hit fra Norge, eller fra de eldre trygge settlementer, da vidden løa øde og Turtle Mountain var nærsøgt usrekommelig.

Og at de holdt ut gjennem de forskjellige trange nybyggeraar er et kapitel i settlementets historie som fuldstændig nedskrevet vilde utgjøre en bok større enn nærværende verk. Derfor har alle kav på at minnes av de kommende slekter, av dem vi i

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOoooooooooooo

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

+

KJÆRE BYGDEFOLK!

Når jeg går i gang med nærværende arbeide, og med en sagaskrivers arbeide i heletaget, saa er det hverken for moro skyld eller for fortjenesten skyld. Med hensyn til det sidste, har jeg bare det haab, at foretagendet maa bære sig. For mit personlige arbeide skal jeg nøje mig med bevisheden om, at have gjort, iallefald en smule i den retning laget arbeider.

Som nu bygdelagene arbeider, tager vistnok hvert bygdelag være hver paa sit folk.

Vort lag faar da altsaa den opgave, at tage vare paa Søndfjordingernes historie her i landet; men dette kan ikke en ulønnet sagaskriver gjøre, uden at hvert enkelt medlem hjælper til, — først og fremst ved at sende ind sin egen historie og sin egen stamtavle, saalangt tilbage i tiden, som muligt — men dernæst ogsaa arbeide for at andre bygdefolk gaar ind i laget, saa dette kan blive stærkt nok til at fremme sine formaal.

I vort lag staar vi nu sammen 200 fra Søndfjord, og det er vort Haab, at vi skal blive mange, mange flere.

Opdrager vi vores børn til at fan interesse og agtelse for slægten vor, for fædrenelandet og fædrenebygden, ja, da vil vores efterkommerne nedgjennem tiderne passe godt paa Søndfjordslagets arkiv, og gaa til dette, naar de skal faa istand sin stamtavle.

Husk paa, at der vil komme en tid, da vor efterslægt vil føle sig stolte over os, som lever i dag — af os som har forældre, der var pionerer, eller af os, som selv er pionerer. Og saa er det jo godt for efterslægten, at vide, at den stammer fra bra norske folk, som atpaas var saa fornuftige og fremsynte, at de gav sin efterslægt i arv, sin historie.

Men hvordan vil det gaa med efterkommerne til disse, som staar og vil staa udenfor vort lag. Jo, det kan vi let tænke os.

Den blir ikke færdig før du gjør dette. Det er ikke min men din saga som skal skrives.

La mig høre fra riktig mange av eder. Jeg skal nok besvare alle breve og spørge om det alt som trænges. Skriv nogen ord nu. Glem ikke sagaskriven.

Olav Redal.

Stanley, N. Dak., mai 1916.

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

Når vore efterkommere kan staa om sig med en ætte tavle, som gaar tusinde af aar tilbage i tiden — staa om sig med et dokument, saa godt som et adelsbrev, jo, da gaar de andre, de hvis forfædre ikke var med i vort lag, og grubler sig "gælne" paa fra hvilket land de har sit udspring. Og blir de kalt japaneser, madagasser eller noget bort i væggene, ja, saa staar de der, — kan ingen ting bevise. Og saa er det kanske efterkommere af nabogutten min eller din som vi reiste sammen med til Amerika.

At staa om sig med, at man er amerikaner, hjælper ikke stort, thi denne betegnelse rummer svært meget — baade "fant og fagna".

Hvad dette og følgende hefte angaar, saa vil jeg legge an paa, at fortælle om gamle folk og gamle slægter, hjemme og her. Samles og opbevares hefterne, er det mit haab, at lagets medlemmer med tiden vil blive i besiddelse af et interessant stykke historie om hjembygdens folk ude og hjemme.

Og set sammen med de andre bygdelags historie, er det mit haab, at ogsaa hvad vi kommer til at samle, vil hjælpe til at bevare os som et norsk-amerikansk folk.

Vil alle hjælpe mig, kjøbe hefterne, saa disse kan ud komme oftere, samt indsende sin ættefortegnelse, ja, da haaber jeg — vi ved fælles arbeide kan faa noget gjort.

Hendrin, Minn.

O l a v R e d a l.

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

Gamle settere ved Fertile, Minn.

Under mit ophold i Crookston vinteren 1913-14, tog jeg en trip til det lille Søndfjordsettlement ved Fertile, Minn.

Martinus Horstad var den første jeg traf. Han puslede med vedhugging. Hans broder Ole var den første af sønfjodingerne, som bosatte sig i town af Garden.

Når politiske talere vil gjøre et godt indtryk, og det vil de jo altid, saa taler de om det deilige township, som er som en „garden.“ Men stedet fik sit navn paa denne maade:

Ole Garden, en af de første settere ved Fertile, mistede sine kreaturer og fundt dem igjen der hvor town af Garden nu er. Under sin sægen la Ole Garden godt mørke til landet, og da Ole Horstad med flere kom raadede Garden dem til at ta land der. Dette raad fulgte de og i sin taknemmelighed døbte de stedet town of Garden.

Ole Horstad

er født paa Horstad i Naustdal af forældrene Anders Steffen sen Horstad og hustru Johanne Olsdtr. Rognebæk. Faderen døde i Norge og moderen blev giengift med Anders Olsen Klippestål. De udvandrede samtidig som Ole og er nu døde.

Ole udvandrede i 1869 og opholdt sig i 12 aar i Nicollet co. Minn. til 1881, da han flyttede til sit nuværende hjem.

Hans hustru, Hilda Handrikson er født i Sverige af norske forældre.

Broderen Steffen Horstad, døde for 3 aar siden, efterladende hustru, men ingen børn. Hun lever paa mandens homestead i town af Garden.

Martinus Horstad

en anden bror er født paa Horstad i 1869 og udvandrede i 1869 og bosatte sig i Nicollet co. til han kom til Carden township aaret efter broderen Ole.

Hans hustru er Trine Andersdatter Turnbom, født i Minn. af norske forældre. Martinus og hustrus børn er: Alfred, Josef, William, Eva, Merlin, Selmer og Olga.

Horstadbrødrenes moder Johanne, blev som før nævnt giengift med Anders Klippestål, Dereas datter Marianne bor paa forældrenes homestead i Garden og er gift med Jørgen Flaten.

Lars Olson Rognebæk

er født paa Rognebæk i Naustdal 1839 af forældrene Ole Larsen og hustru Anne-Marie Johanneshdtr. Han udvandrede i 1869, samme år som Horstadfolkene. De kom med sejlskibet Atlantic.

Lars tog ophold i Nicollet co., hvor han kjøbte 80 aar land 25 mil fra byen St. Peter, 7 mil fra den senere anlagte

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

by New Ulm. Ved siden af farming drev han smedehvide.

I 1888 flytted Lars til Garden township, og kjøpte der én kvart land, hvorpaa han endnu bor sammen med sin hustru Oline Iversdtr. Ødebust og synnen Oliver, der driver farmen. Han er gift med Katrine Urke, født ved Fertile af norske forældre.

Oliver er bestyrer for farmerstoret på Reindal og clerk i townet. Søsteren Anna er gift i Francis, Sask., Canada med Ed. Erikson.

Ole Fengestad

er født i Solheimsdalen 1864 af forældrene Gaten Olsen Fengestad og hustru Anna-Mari Gjertsdtr.

Ole bedstefader var børsemeld og tjente som saabian under krigen med Sverige i 1808-09.

Ole udvandrede i 1882 og opholdt sig i Bloomer, Wis. til 1885, da han flyttede til town af Garden.

Hans hustru Oleanne er en halvsyster til Horstadsøndrøne.

Ole og hustrus barn er: Ida, Albert, John, Elvin, Elmer Carl, Malvina, Matilda, Hilda og Olga. Broderen

Martin Fengestad

udvandredes i 1880 og opholdt sig rundt Bloomer, Wis. på skog og farmarbeide til 1911, da han flyttede til Garden og kjøpte 80 acre land. Hans hustru Karen er datter af den velkendte lærer Thune i Solheimsdalen. Søsteren Karen og broderen Olav opholder sig også i settlementet.

Martin og hustrus barn er: George, Anna, Johannes, Olga, Clara, Olav, Elmar og Marie. En broder af Ole og Martin

- - - - -

Dette er eit utdrag, eksempel, som gjeld folk frå m.a. Naustda og Førde.

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

VIL DU KJØP DITT MÅLUTDANNET DRØGEN?

Cornelius Helgaas
er født paa Helgeas i Naustdal af Oliver Raamussen Høyset
og hustru Nille Raemuadtr. Rotenæs.

Cornelius gifted sig, fik plads for en stue og muld for en
plog; men udsigterne var ansaa. Saa strøg han til Amerika
aaret 1889, og bosatte sig i town af Garden. Hans kone er Pe
nille Aleksandersdtr. Muledal. Deres barn : Johannes, Maria,
Oliva, Albert, Olav, Adolph og Andreas, den sidste død.

Cornelius fortalte mig paa vejen til Fertile, om engang at
han kjørte ud for og fik en „donk i hauge”. Cornelius la sig
ikke tilsegne, men det værked alig at han ansaa det sikrest
at raadsprøge doktor. Og han var saa heldig at finde to dokto
rer paa engang. Og han var saa heldig at faa se den ene
blinke paa den anden, mens han sa til Cornelius, at kun en
operation kunde redde ham. Men blinkingen redded mange
penge for Cornelius, hvis hoved den dag i dag er i den bed
ste orden.

Ola i Rognebak
en sønnesøn af Lars Rognebaks broder i Naustdal har op
holdt sig nogle aar i setlementet.

Ole Horstad og Hellevang reiste i 1880 fra St. Peter til
Fertlie. Syd for Ada, Miln, randt elverne østover og norden
for randt de vestover. Dette var vores brave landsgætere uv
idenc om og de for vild og blev liggende ude om natten med
kun en gammel gummihjælpe i sig.

Ole Horstad antager, at Erdalbrodrene, som Lars Kara
fortæller om, var de første som udvandrede fra Sandfjord.
De havde en slægtning paa Voss og denne fortalte under
bessig i Erdalen, om vassinger, som var i Amerika. De
brænde fik feseren og drog afsæd. Saa var der ikke no
gen reiste for Ole Andersen Stibhaug. Med ham begynd
udvandringerne fra Naustdalen.

Olav Redal,

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

A History of the Norwegian Settlement

Northern Bottineau County
North Dakota

Presented to the County's Bicentennial
Community, 1976

By
Olav Redal

11

Index

Forward or Preface	7
The Old Pioneer Poem by Olav Redal	9
Introduction	10
Indians Uprising	26
Snow Storm	28
Dalen Township	32
Pickering Township	63
Haram Township	76
Scandia Township	95
Scotia Township	122
Starbuck Township	136
Eidsvold Township	146
Turtle Mountains	158
Bottineau	158
Souris	176
Roth	184
Landa	185
Farmers Corporation	188
Church Affiliations	192
Lesje lodge—Sons of Norway	195
Short stories of Pioneer Days	195

978.2 B659

R245

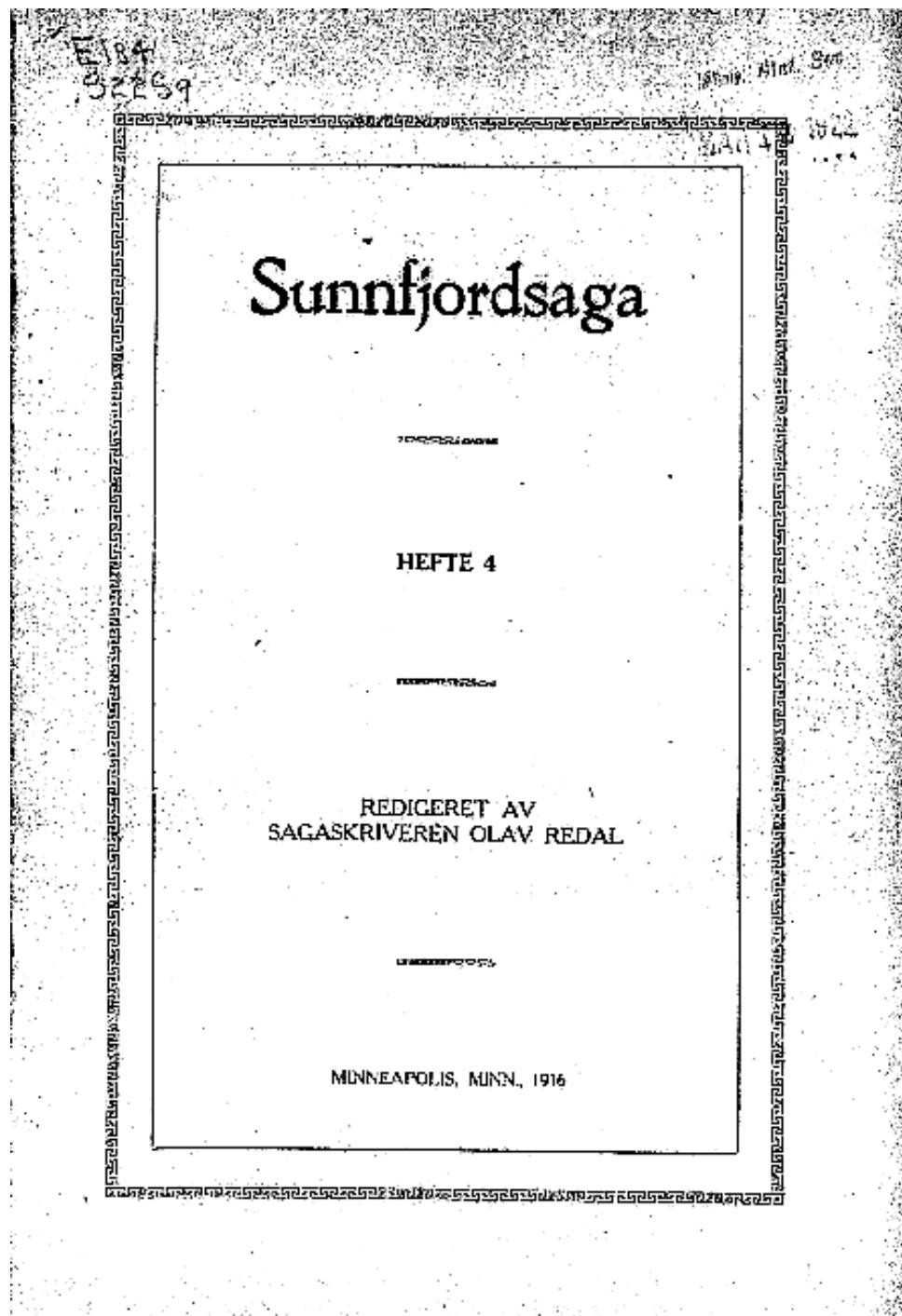
Indhold.

Førord	5
Den gamle pioner. Digt av Olav Redal	9
Indledning	10—28
Indianeropstanden	28—30
Snestorm	30—31
Dalen Township	33—69
Pickering "	69—84
Haram "	84—103
Scandia "	104—132
Scotia "	133—147
Starbuck "	148—157
Eidsvold "	158—168
Turtle Mountains	169—191
Bottineau	191—195
Souris	195—204
Roth	204—205
Landa	205—207
Farmer-korporation	208—211
Kirkelige forholde	212—231
Lesje loge	231—232
Smaastubber fra nybyggerdagene	232—240

17.10.20. Min. E. Hulsen. Gift

220518

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

xx

PROGRAM for næste søndfjordshefte.

I tilfælde lagets medlemmer ønsker forsættelse af dette hefte, og ønsker det saaledes, at jeg ikke lider tab paa udgivelsen, kan jeg meddele, at et nyt heft vil komme efter lagets bestemmelse — enten om tre maaneder eller ogsaa først til næste stevne.

Jeg vil søge at vise søndfjordingerne her i landet, at der ogsaa kan komme lidt godt fra Søndfjord. Mange af os synes, at det var svært saa fattigt i Søndfjord, smaa forholde mod de forholde, de fleste af os lever under her. Men trods dette har Søndfjord fostret mænd, der baade ude og hjemme har levet Søndfjord til ære og sit folk til gavn.

Og disse mænd vil jeg i de fremtidige hefter fortælle med at omtale.

Følgende vil blive omtalt i hefte no. II og III:

Lægmanden Anders Nilsen Haave; kunstmaler Andreas Askevold; literat Math. Askevold og pastor B. Askevold; professor Gjelsvik; David O. Bakke; Ola Storeviken; pionerpresten Krognes, med flere aftersom stof kan erhobdes af lagets medlemmer og andre. Ligesom jeg ogsaa vil omtale ældre pionerfamilier fra Søndfjord.

O l a v R e d a l .

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOoooooooooooo

AFTEN.

— Pastor B. Askevold. —

Solen daler gyldenrød,
Går bag skoven under.
I dens siste purpurglød
Rødmer li og lunder.
Gjennem skovens kroner smukt
Endnu straaler, funkle,
Indtil sidste glimt er slukt —
Svundet i det dunkle.

Aftenstemning, mild og svæl,
Sænker sig udover
Grønne enge, skov og dal,
Fred og hvile lover. —
Dagens ure er forbi,
Overalt er stille,
Bare bækken høre vi
Lige friskt at spille.

Folk og føe og fugle smaa
Søger til sin hvile.
Nattens mørke falder paa,
Himlens stjerne smile.
Snart den trætte slummer ind.
Glemmer dagens byrde.
Gud med kjærligt sind
Er ham trofast hyrde.

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOoooooooooooo

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

A Song About the Pioneers Life
by Martin Botten—Written February 1896

Many Norsemans Sons and Daughters, too
Braved much when to this land they drew—
Lonliness and danger, ocean depth and isolation
Kept them not from traveling on, to this Western
destination . . .

Many went to Turtle Mountains, and settled down to
stay—
Up north where neighbor Canada, joins the U.S.A.
Our goal was to find some land providing food and home.
Like many others win the game on slippery unknown
road

All found what they were seeking and grasped it with
might
And worked with joy from morn til night.
The breaking plow scoured over sand and stony ground
But the oxen tried to sneak a rest before another round . . .

Again we traveled farther, believe you me, by now
It seemed to go so easy, with "ha" and "ja" you know
At times you heard a prayer, then "get up Jim and Bock".
We drove all day and never seem to think we broke
enough.

Should we continue to exist, we had to raise some wheat
And not a meager handful, it has to be a heap
'Gainst weather, wind and problems that seemed to block
our ways
Our only aim was forward, with long and sturdy pace.

--

It happens too we prosper, crop and price was good
One acre, thirty bushel—that gave lots of food
It gave us joy and money, and hope for years to come
The pay was cents, but seventy-six! A boast for man and home.

But time always changes, we never really trust.
The glorious days had faded, and hardship was a must
The crop gave less, the prices small
By fall we heard a fifty cents was all.

Then everyone complained, some even swore and cursed.
Though farming didn't pay, it hadn't reached its worst.
Though we couldn't have foreseen it, there were harder times to store
The crops we saw got worse and worse, the prices even poorer.

We worked and plowed with hope for happy days thereafter
But written in our life's big book
There was not such a chapter
The drought most of it took.

Then came the real hardship for people of our means
The crisis worsened badly, from year to year it seems
The climax came in ninety four, when prices hit a low
For only thirty-seven cents, we saw our wheat crop go.

For anger and complaints, these lines I will not use
It's worse in other places, so go the nation's news
What causes me the most concern is our politics
With all its foolish humbug and many dirty tricks.

It is difficult for those that haven't been along with the beginning of the settlements to understand the struggle that the pioneers went through to bring about the prosperous looking settlement of today. It is almost a

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOoooooooooooo

ooooooooooooooooooooOooooOOOOOOOooooooOoooo

Pastor Samson Krogness

er søn av kirkesanger Mads J. Krogness og hustru Karoline Aleksandersdtr. i Naustdal, hvor Samson blev født i 1830. 16 aar gammel blev han lærer i Holsen. I 1847 - 49 gjennemgik han Stord lærerseminari og i 1853 - 57 var han ansat i Naustdal, Svansø, Florø og Kinn. I 1857- 61 ansat ved Hans Cappelens minde og ved Kristiania bødsfængsel. Samtidig var han huslærer hos prof. Gisle Johnsen m. fl. I aarene 1861 - 66 var han ansat ved Ladegaardøens skole. Krogness overvar i 1862 - 65 forelæsningerne ved universitetet. I 1866 ndvandrede han med familie til Amerika og blev samme aar i Rockford Ill. ordineret til prest i den Skandinaviske Augustanasynode. Hans virksomhed som prest falder paa disse steder: Queen Anne Prairie, Ill. 1866, Trefoldighed, Chicago, 1866 - 69, Betlehem Chicago, 1869 - 76, Lee, Ill. 1867 - 76. Han betjente menigheder i Sioux og Lyon countier, Iowa, i Rock co. Minn., samt i Minnehaha co. S. D. 1876 - 92, Strand, Iowa 1892 - 94. I mange aar var Krogness sekretær for Den Norske Augstansynode, medlem av bestyrelsen for det teologiske seminari og formand for Iowa og Dakotakonferensen av Augustanasynoden i 7 aar.

Pastor Krogness var baade i Norge og her redaktør av flere kirkelige blade, ligesom han leverede mange bidrag til

Pastor Samson Krogness.

pressen. Han blev gift i 1861 med Johanne Amundsen, der døde i 1884. I 1886 blev han gjengift med Martha Egge, der lever. Krogness døde i 1904 og efterlader efter første ægteskab følgende barn: C. George Krogness, f. i Norge 1862. Han bor i Cak Park, Ill. og driver forretning i Chicago, som

C. George Krogness.

avertingsbestyrer for endel av landets største dagblade. Han blev i 1894 gift med miss Dagmar Rud fra Chicago. Deres barn er: Gladys, Virginia og Melville. Adolph Gerhard Krogness, f. i Norge 1863. Han blev gift med miss Emma Enge-

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOoooooooooooo

Frå Jul i Vesterland 1930
Utgitt av Olav Redal
Tacoma, Washington.

Redal hadde ein lang artikkel om Amundssen i dette nr av Jul i Vesterland skriven av John Storseth, ein av dei første nybyggjarane ved Poulsbo, Wash., f 1863 i Sør-Trøndelag. I same nr er og ein lang artikkel om Arne Garborg si slekt i Amerika .skriven av Redal sjølv.
Ukjent kven som laga tresnittet av Garborg, kanskje Ola Sunde?

Arne Garborg

JUL I VESTERLAND 1930

Tresnit av Ola Sunde

***Tresnitt laga av Ola Sunde frå Jul i Vesterland 1930
Ola Sunde er frå Sunde i Naustdal***

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOoooooooooooo

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

Vi bygger os hjem paa Amerikas jord

Melodi: Der ligger et land

Vi bygger os hjem paa Amerikas jord
Som fribaarne nordmaend med hovedingeord.
Vi bor her med arvens og odelens ret
vi folk af Leif Eriksens vidfarue act.

Han steg af det stormstridte, snalgraa hav,
tog landet og navnet det vikingers krov.
Vi lafter hans arv. Den er stor. Den er fri.
Saa han var den første, saa nordmaend et vi.

Paa Norge af taendtes historiens gry
For landet vi bygger i bygd og i by.
Det lyssner af aansliv til folkenes gnvn,
hvor fremdjaerke nordmaend faer suoste sil nvr.

For frihed og ret er vi veraende veg
og ofrer vort liv som den gjaae Hans Hegge.
Vi svarer for arven, for selveigle hjem.
Lad varig som vil øde den, vores sig frem.

Men landet som oldtidens nordmaend har opbst,
har haardjaere fædre som rydningsmaend kj slut.
De brøtet og brænde og grubbet i skog,
i vilndis og sletteland under ein plug.

Hvad fædre har garnet Israel modre har taalt,
hvad barna har lidt, det har himmelen manit.
Det stiger et sok i den stjerneskuds-nat:
Vi kjesbte mod liv alt det land vi har tat.

Det blomstrer af styrke, det lysrer af fred
med kirke og hjem, hvor vi kjemped og led.
I hjørnet af landet i øst og i vest,
har Gud git vort folk, hvad var tryggest og ledst.

-
Han krever, at vi skal som førere staa
med mandsmod og ringt hvor ei andre tar gaa.
Og kaldes vi nordmaend af folket dertil;
da svarer vi valgfast og villigt vi vil.

S i g u r d F o l k e s c a d .

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

156

The second edition that Olav writes about did not materialize so it is our hope that another idealist will bring his book up to date and add the other townships that he failed to get material for. You will note that some the families did not have much history, no doubt, due to the fact that he perhaps didn't find them at home and since he walked much of the time he found it impossible to back track.

The translation of this book has not been an easy task as Olav had an enormous vocabulary and many of the words were not to be found in our dictionaries. We have tried to do direct translation as much as possible but it didn't always make sense so we would have to make changes.

Now Redal, as well as our parents and grandparents have gone to their reward but let us not forget to pay them the tribute they deserve for sacrificing for us so that we could have a better education and lovely churches in which to worship and have a better life.

Lovingly dedicated to the memory of the author, Olav Redal and the early pioneers and the coming generations.

We want to express our appreciation to our typists for a job well done and to anyone who has in anyway helped us.

We say Thanks a Million.

Evelyn Olson, Myrtle Hove, Helen Erickson, Evelyn Willis, Otto Torhol, Selmer Haakenstad, Marit Sletten, Inga Brenden, Clara Haakenstad, Clara Brenden, Myrtle Berg.

Typists: Janet Greenwood, Lorraine Haakenstad, Helen Erickson, Clarice Tande, Violet Brenden, Prudence and Peggy Brenden.

oooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOooooooooooooooo

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

The Old Pioneer

Soon your work day is over
You honored man, now old
Your braveness was the good old kind,
You conquer land and home.

From time when all was wild and dark,
Up to the present time
When the region is a lovely park
Shows work with hands and mind.

You man of gray, now take a rest,
When fading is your day
Your passport free, is our bequest,
A thanks to you from U.S.A.

About your life I'll make a wreath
Of memory forever
The flowers are your toil and sweat
Your honor fading never.

So let the lines now printed here,
Be given to heirs that follow.
With golden glow round one and all,
That plowed the road of tomorrow.

OLAV REDAL

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo

Kjelder:

En norsk bygds historie v. Olav Redal, Trykk :Gotisk skrift.

A History of the Norwegian Settlement, Northern Bottineau Conty, North Dakota.
Av Olav Redal Omsetjing til engelsk av “En norsk bygds historie”

Jul I Vesterland 1930 utgit av Olav Redal, Tacoma Washington

Jul I Vesterland 1931 utgit av Olav Redal, Tacoma Washington

Sunnfjordsoga, Organ for Sunnfjordlaget i Amerika. 1. hefte
Redigert av sagaskrivaren Olav Redal, Fargo, North Dakota USA

Aarbog, Udgivet av Søndfjordlaget i Amerika, Andet hefte 1914, Crookston, Minn. US
Redigeret av Orof.J. L. Nydal og Olav Redal

Sunnfjordsoga, Organ for Sunnfjordlaget. 3. hefte, Udgivet av Olav Redal, Souris, North
Dakota. 1915

Sunnfjordsaga Hefte 4, Redigert av sagaskrivaren Olav Redal, Minneapolis, Minn. 1916

Oppdatert:
Naustdal den 16.2.2009

Sigmund Svoen

ooooooooooooooooooooOOOOOOOOOOOOOoooooooooooo